

Välisõhu kaitse direktiivide arengud Euroopa Liidus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv
välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu
puhtamaks muutmise kohta

Aare Sirendi

Ettepaneku (17.11.2005) põhjused ja eesmärgid

- ⇒ Ühenduse õigustiku ajakohastamise ja lihtsustamise ettepanek („Better Regulation”)
- ⇒ Ühenduse õigusaktidest selge, ajakohase ja kasutajasõbraliku kogumi loomine
- ⇒ Ühendada viie iseseisva õigusakti sätted üheks direktiiviks
- ⇒ Üle vaadata kehtivad normid

Üldine taust

- ⇒ 1996. a. õhu kvaliteeti käsitlev raamdirektiiv
- ⇒ Nimekiri prioriteetsetest saasteainetest
- ⇒ Hinnanguliselt vähendas tahkete osakestega kokupuutumine inimeste keskmist eluiga 25 EL riigis 2000. aastal ligikaudu üheksa kuu võrra
- ⇒ 3,6 miljonit kaotatud eluaastat
- ⇒ 2020. aastani vähendada keskmise eluea lühenemist ligikaudu 5,5 kuu võrra

Konsulterimine huvitatud isikutega ja mõjude hindamine

- ⇒ Tööstusvaldkondade esindajad
- ⇒ Liikmesriigid
- ⇒ Maailma Terviseorganisatsioon
- ⇒ Euroopa Keskkonnaagentuur
- ⇒ Teadusuuringute Ühiskeskus (ISPRA)
- ⇒ Rahvusvaheline Rakendussüsteemide Analüüsi Instituut

Ettepanek tugevdada kehtivaid sätteid

- ⇒ PM2.5 osakeste kontsentratsioonilagi välisõhus, mis kehtestatakse elanikkonna kaitseks põhjendamatult kõrge ohu eest ning tuleb saavutada 2010. aastaks ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
- ⇒ Mittekohustuslik eesmärk mõõtmistulemustest lähtudes vähendada ajavahemikul 2010-2020 inimeste üldist kokkupuudet PM2.5-osakestega

PM2.5-OSAKESTEGA KOKKUPUUTE VÄHENDAMISE SIHTVÄÄRTUS

- ⇒ Keskmise kokkupuute näitajat (AEI – *Average Exposure Indicator*) väljendatakse ühikutes $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- ⇒ Baasaasta 2010 AEI on aastate 2008, 2009 ja 2010 keskmine kontsentratsioon
- ⇒ 2020 AEI on kontsentratsioon, milleks keskmistatakse kõigi proovivõtukohtade tulemused aastatel 2018, 2019 ja 2020
- ⇒ Kokkupuute vähendamise sihtväärtus 2010. aasta AEI suhtes on 20 %

Nõukogu ühispositsioon 25.06.2007

- ⇒ AEI aastal 2010 üle $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - kokkupuute vähendamise eesmärk aasta 2010 suhtes 20%
- ⇒ AEI aastal 2010 $7\text{-}13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - kokkupuute vähendamise eesmärk aasta 2010 suhtes $\text{AEI} \times 1.5\%$
- ⇒ Kui AEI baasaastal on $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ või väiksem, loetakse kokkupuute vähendamise sihtväärtuseks null

Nõukogu ühispositsioon 25.06.2007

- ⇒ 1. jaanuariks 2010 PM2.5 SIHTVÄÄRTUS 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- ⇒ 1. jaanuariks 2015 PM2.5 PIIRVÄÄRTUS 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- ⇒ Lubatud ületamine direktiivi jõustumisel 20% mida vähendatakse 1. jaanuaril ja edaspidi iga 12 kuu tagant võrdse protsendimäära võrra, et jõuda 0%ni 1. jaanuariks 2015.

Europarlamendi ettepanekud

- ⇒ Kehtestada aastaks 2010 PM2.5
SIHTVÄÄRTUS 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- ⇒ Kehtestada aastaks 2015 PM2.5
PIIRVÄÄRTUS 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- ⇒ Võimaldada piirväärtuse jõustumist 2 aasta
võrra edasi lükata
- ⇒ Viia PM10 PIIRVÄÄRTUS tasemelt 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
tasemele 33 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Nõukogu

kompromissettepanekud

- ⇒ Uus mõiste “exposure concentration obligation”, mis rakendub ainult PM2.5 foonijaamade suhtes
- ⇒ Aastaks 2020 tasemel $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- ⇒ Ettepaneku rakendada see juba aastaks 2015 lükkas alaliste esindajate komitee tagasi
- ⇒ Reservpositsioon – kehtestada aastaks 2020 **PIIRVÄÄRTUS** $23 \mu\text{g}/\text{m}^3$